

ผลการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมที่มีต่อพฤติกรรม
การแบ่งปันของเด็กปฐมวัย
THE EFFECTS OF MORAL STORYTELLING ACTIVITIES ON
SHARING BEHAVIOR OF EARLY CHILDHOOD

¹ศุภวัฒน์ บุญนาดี, ²นันทชนนปภพ ปาลินทร,
³คตศิลป์ อกอุ้น, และ ⁴พรรณวดี เสงี่ยมศักดิ์

¹Supawat Boonnadee, ²Nontachanonpaphop Palintorn,
³Kottaslin Aokaun and ⁴Panwadee Sangiamsak

มหาวิทยาลัยราชธานี, ประเทศไทย
Ratchathani University, Thailand.

¹supawat_tik@hotmail.com

Received May 15, 2021; Revised July 12, 2021; Accepted August 25, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัยก่อน ระหว่างและหลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม และเปรียบเทียบพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัยก่อน ระหว่างและหลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กอายุ 5-6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3/1 โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 22 คน ใช้เวลาในการศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม จำนวน 24 แผน คะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.77 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.04 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 0.97 และแบบสังเกตพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย (IOC) 0.66-1.00 ค่าความ

¹ นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชธานี

² อาจารย์ ดร., หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชธานี

³ อาจารย์ ดร., หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชธานี

⁴ อาจารย์ ดร., หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชธานี

เชื่อมั่นเท่ากับ 0.75 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ (Repeated-measures ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า 1) ก่อนได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม เด็กไม่แบ่งปันวัสดุ อุปกรณ์ของตนเองให้กับเพื่อน ระหว่างได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม เด็กแบ่งปันวัสดุ อุปกรณ์ของตนเองให้กับเพื่อนโดยที่ครูคอยแนะนำเด็กๆ ทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเพื่อนมากขึ้น หลังการได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม เด็กมีพฤติกรรมการแบ่งปันวัสดุ อุปกรณ์ของตนเองให้เพื่อน 2) ผลการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม ที่มีต่อพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย ก่อนระหว่างและหลังการจัดกิจกรรม ในแต่ละช่วงสัปดาห์เพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01และมีอัตราการเปลี่ยนแปลงก่อน ระหว่างและหลังการจัดกิจกรรมเพิ่มขึ้นเป็น 0.19-1.13 เท่า

คำสำคัญ : การจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม; พฤติกรรมการแบ่งปัน; เด็กปฐมวัย

Abstract

The objectives of this research were to study the sharing behavior of early childhood before, during and after moral storytelling activities and to compare the sharing behavior of the early childhood before, during and after implementing the moral storytelling activities. The number of sample of this research selected through simple random sampling was 22 children aged between 5-6 years studying in kindergarten level class 3/1 in the first semester of the academic year 2020 at Ban Nonchai Municipality School under the Khon Kaen Provincial Administrative Organization, Muang District, KhonKaen Province. The duration of the experiment was 8 weeks and 3 days per week. The tools used in the research were 24 plans for moral storytelling activities. The overall mean score was 4.77 and the standard deviation was 0.04, the Index of item objective congruence (IOC) was 0.97 and the Early Childhood Sharing Behavior Observation (IOC) was 0.66 - 1.00, the reliability value was 0.75, the statistics used included Mean, Standard deviation, Repeated measured variance (Repeated-measures ANOVA). The research results were as follows. 1) Before implementing the moral storytelling activities, the children hardly shared their materials with friends. During the moral storytelling activities, the children shared their materials with their friends according to the teacher's suggestion. The children did more group activities with their peers. After implementing the moral storytelling activities, the children had the behavior of sharing materials with their friends. 2) For the results of the moral storytelling activities affecting the sharing behavior of early childhood before, during, and after the activities, scores had been

increasing week by week with statistical significance at the .01 level and the rate of change between before, during, and after was higher up to 0.19-1.13 times.

Keywords: Moral Storytelling Activities, Sharing Behavior, Early Childhood

บทนำ

สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการช่วยเหลือแบ่งปันมาตั้งแต่อดีต คือเพื่อนบ้านแบ่งปันสิ่งของให้บ้านที่อยู่ติดกัน การร่วมบริจาคสิ่งของหรือเงินให้กับผู้ที่ยากไร้หรือเดือดร้อน เด็กช่วยพาคนแก่เดินข้ามถนนพ้อร้านอาหารแบ่งกับข้าวให้คนขอทาน มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส แต่ในปัจจุบันนี้ ได้เกิดปัญหาทางการเมือง เศรษฐกิจ ทำให้สังคมไทยเผชิญวิกฤตความเสื่อมถอยด้านคุณธรรม จริยธรรม มีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย และโรคที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนี้ด้วย จึงทำให้คนไทยแสวงหาประโยชน์และความสุขให้กับตัวเองมากขึ้น โรคไวรัสโควิด-19 เป็นโรคที่เกิดขึ้นมาใหม่ ส่งผลกระทบไปทั่วโลกทำให้ทุกประเทศเกิดปัญหา โรคนี้จึงทำให้คนทั่วโลกรู้สึกกลัว ในสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น เป็นที่เข้าใจได้ว่าทำให้เกิดความสับสน หวาดระแวง มีความวิตกกังวล จึงทำให้สังคมเกิดความวุ่นวาย เกิดความเห็นแก่ตัว เอารอดเอาเปรียบซึ่งกันและกัน ทำลายความสมัครสมานสามัคคีในสังคมและทำให้เกิดการแยกตัวทางสังคมของกลุ่มคน ธุรกิจต้องปิดกิจการลง และการเกิดภาวการณ์ตกลางของผู้คนจำนวนมาก นอกจากนี้ความสัมพันธ์ของเครือญาติที่เคยมีการช่วยเหลือแบ่งปัน เริ่มหมดไป ความสัมพันธ์ทางเครือญาติจึงมีความเปราะบางจนอาจนำไปสู่ปัญหาทางสังคม กุลยา ตันติผลาชีวะ (2554: 127) พฤติกรรมทางสังคมด้านบวกจะก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดี เมื่อเด็กได้กระทำไปแล้ว ส่งผลสร้างความพอใจและเป็นที่ยอมรับชมชอบของผู้อื่นและเป็นพื้นฐานในการสร้างคุณค่าในตัวเอง การที่เด็กมีความสัมพันธ์อันดีจะช่วยให้เด็กเป็นที่รักของเพื่อนๆ เกิดความมั่นใจในตนเองและผู้อื่น สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข บรรดาคนที่มีความสัมพันธ์กับผู้อื่นเพิ่มขึ้น พฤติกรรมทางสังคม อาจเป็นลักษณะของการแสดงออกต่อผู้อื่น ด้วยการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ อันจะนำมาซึ่งความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น รู้จักการแบ่งปันและการให้ตลอดจนการเสียสละ พฤติกรรมการแบ่งปัน เป็นการเสียสละสิ่งของหรือทรัพย์ของตนให้แก่ผู้ที่เดือดร้อน หรือต้องการความช่วยเหลือ การแบ่งปันเป็นคุณธรรมที่ช่วยให้เด็กขจัดความเห็นแก่ตัวออกจากตนเอง และทำให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข เพราะความขัดแย้งในเด็กอนุบาลและประถมต้นมักเป็นเรื่องของการแย่งชิงของเล่นกัน สาเหตุส่วนใหญ่ของการทะเลาะกันมักมาจากการไม่รู้จักรับแบ่งปันกันนั่นเอง กุมารี ชัชวงษ์ (2549) กล่าวว่าความมีน้ำใจเป็นคุณธรรมที่สำคัญอย่างยิ่งต่อสังคมปัจจุบันซึ่งมีการไหลบ่าของวัฒนธรรม

ตะวันตกเข้ามาอย่างรวดเร็วซึ่งมุ่งเน้นความเป็นปัจเจกชนนี้เมื่อผนวกเข้ากับการแก่งแย่งแข่งขันเพื่อที่จะได้มาซึ่งทรัพยากรต่างๆ ในสังคมอาจจะส่งผลให้เด็กและเยาวชนกลายเป็นผู้มีจิตใจแข็งกระด้างใส่ใจแต่ความต้องการของตนเองแต่เพียงฝ่ายเดียวมิได้มีจิตใจเอื้ออาทรพร้อมที่จะสร้างความรุดหน้าเจริญพัฒนาให้แก่ผู้อื่นไปพร้อมๆ กับตนเองการยึดแต่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งนี้ หากเกิดขึ้นในทุกๆ หมู่เหล่าในสังคมใดแล้วคงเป็นการยากที่สังคมนั้นๆ จะดำเนินอยู่ต่อไปได้

การส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย เพื่อจะช่วยให้เด็กปฐมวัยสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคม และอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข เด็กปฐมวัยควรได้รับการส่งเสริมการแบ่งปันพร้อมกับพัฒนาและเรียนรู้เพื่อให้เด็กปฐมวัยเติบโตเป็นพลเมืองที่ดี และสิ่งสำคัญในการพัฒนาเด็กก็คือการส่งเสริมพฤติกรรมด้านการแบ่งปัน ซึ่งเป็นพฤติกรรมพื้นฐานในการอยู่ร่วมกันในสังคมจึงเป็นสิ่งที่ควรได้รับการปลูกฝังเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่จะจดจำง่าย ถ้าเด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ขาดการแบ่งปัน เด็กก็จะซึมซับเอาสิ่งที่ไม่เหมาะสมไปปฏิบัติ และนานวันสิ่งเหล่านี้ก็จะติดตัวเด็กไป ถ้าเด็กได้รับการปลูกฝังการแบ่งปันสิ่งที่ดีเหล่านี้ ก็จะมีผลให้เป็นคนดีและอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช :2540) วัยอนุบาลเป็นวัยแห่งการเรียนรู้ประสบการณ์รอบตัว โดยประสบการณ์ที่เด็กได้รับในระยะ 5 ปี แรก มีความสำคัญต่อเด็กมาก เพราะประสบการณ์ต่างๆ เป็นพื้นฐานของบุคลิกภาพเมื่อเด็กโตเป็นผู้ใหญ่ การพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยจำเป็นต้องสอนให้เด็กรู้จักเหตุผล รู้จักให้อภัยกัน รู้จักการอยู่ร่วมกัน ฝึกให้รู้จักความสามัคคี ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม รู้จักเสียสละ ฝึกให้ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ฝึกให้รู้จักการรอคอย รู้จักการแบ่งปัน มีความอดทนมีความพอใจและยอมรับความจริง สามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสังคม ทำให้เกิดความเข้าใจ อบอุนใจ เห็นใจคนอื่น ทำให้อยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข (ทัศนีย์ อินทรบำรุง, 2542: 2) โดยการส่งเสริมให้บุคคลมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีคุณธรรมจริยธรรมเหมาะสมกับวัยของตน เพื่อเป็นพื้นฐานของการควบคุมตนเอง ซึ่งจะนำไปสู่การมีชีวิตที่ดี อยู่ในสังคมอย่างมีความสุขในอนาคต เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องปลูกฝัง และพัฒนาอุปนิสัย โดยเฉพาะเด็กเล็กหรือเด็กปฐมวัย ที่ถือว่าเป็นวัยที่บริสุทธิ์ สามารถที่จะซึมซับเอาคุณธรรมจริยธรรมที่ติงามเอาไว้ได้เป็นอย่างดี

นิทานหรือเรื่องเล่าเป็นสื่อที่เหมาะสมสำหรับเด็กวัยอนุบาล นิทานที่มีเรื่องราวสอดคล้องกับลักษณะหรือปัญหาของเด็กและกลุ่มเด็กสามารถส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของเด็กได้อย่างน่าอัศจรรย์ใจ เด็กจะมีประสบการณ์ร่วมกับเรื่องราวและการคลี่คลายปมปัญหาจากนิทานแล้วนำมาเทียบเคียงกับสถานการณ์ของตนเอง คาล์เกน (Caltgren, 2008) การส่งเสริมพัฒนาการเด็กผ่านนิทานหรือเรื่องเล่าเป็นสื่อที่เหมาะสมสำหรับเด็ก นิทานที่มีเรื่องราวสอดคล้องกับลักษณะหรือปัญหาของเด็ก และกลุ่มเด็กสามารถส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของเด็กได้อย่างน่าอัศจรรย์ใจ เด็กจะมีประสบการณ์ร่วมกับเรื่องราวและการ

คลี่คลายปัญหาจากนิทานแล้วนำมาเทียบเคียงกับสถานการณ์ของตนเอง เกริก ยूनพันธ์ (2543) กล่าวว่า เด็กจะถูกกล่อมเกลาด้วยนิทานที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม จะทำให้เด็กเข้าใจความดีงาม ดังนั้นการเลือกนิทานที่มีเนื้อหาเฉพาะเจาะจงกับลักษณะพฤติกรรมของเด็กแต่ละช่วงวัย จะสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้เด็กมีพฤติกรรมที่ดีและเด็กคล้อยตามเรื่องราวในนิทาน อันนำไปสู่การแสดงออกที่สอดคล้องกับนิทานนั้นๆ ได้ ในห้องเรียนของเด็กอนุบาลของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย คือเด็กไม่แบ่งปันสิ่งของให้เพื่อนคนอื่น ไม่ว่าจะเป็นของเล่น ส่วนรวม หรือของเล่นส่วนตัว ในบางครั้งการทำกิจกรรมในห้องเรียนก็เกิดปัญหาเด็กทะเลาะกัน แย่งของใช้ วัสดุ อุปกรณ์ระหว่างทำกิจกรรม ในการทำงานที่ได้รับมอบหมายในชั้นเรียน เด็กก็จะทำงานของใครของมัน ไม่มีการช่วยเหลือเพื่อนคนอื่น เมื่อทำงานหรือเล่นของเล่นเสร็จแล้วก็จะไม่ช่วยเหลือเพื่อนและครูเก็บอุปกรณ์ต่างๆ ให้เรียบร้อย

จากปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยได้มีความสนใจในการแก้ไขปัญหาและตระหนักถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม ที่มีต่อพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กได้รู้จักเป็นคนแบ่งปัน มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มีคุณธรรม มีความสามารถในการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มกับผู้อื่น และการช่วยเหลือได้อย่างมีประสิทธิภาพในชีวิตจริงของเด็ก โดยจะเป็นแนวทางให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้สนใจเกี่ยวกับเด็กปฐมวัย ได้นำผลจากการศึกษาครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัยก่อน ระหว่างและหลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัยก่อน ระหว่างและหลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมที่มีต่อพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย มีขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กอายุ 5-6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 65 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กอายุ 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3/1 โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น กำหนดโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลาก 1 ห้องเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 22 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

2.1. แผนการจัดกิจกรรมการเล่นิทานคุณธรรม จำนวน 24 แผน

2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการแบ่งปัน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ก่อนทดลอง โดยสังเกตพฤติกรรมการแบ่งปัน จากกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ และบันทึกข้อมูลลงในแบบสังเกตพฤติกรรมการแบ่งปัน

3.2 ผู้วิจัยจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมการเล่นิทานคุณธรรม จำนวน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน คือ วันอังคาร วันพุธและวันพฤหัสบดี ช่วงกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ จำนวน 24 แผน สอนแผนละ 30 นาที รวม 24 ครั้ง โดยทำความเข้าใจกับเด็กก่อนทดลองสอนจริง เป็นเวลา 1 สัปดาห์ และทำการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (เวลาที่ใช้ในการทำความคุ้นเคยเวลาในการทดสอบไม่รวมกับชั่วโมงการสอน)

3.3 หลังการทดลอง ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย ในกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ และบันทึกข้อมูลลงในแบบสังเกตพฤติกรรมการแบ่งปัน จำนวน 8 สัปดาห์ ซึ่งแบบสังเกตพฤติกรรมการแบ่งปันในกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นชุดเดียวกันกับการทดสอบ นำข้อมูลที่ได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมการแบ่งปันก่อน ระหว่างและหลังการทดลอง มาวิเคราะห์หาข้อมูล

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเล่นิทานคุณธรรมที่มีต่อพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัยก่อน ระหว่างและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นิทานคุณธรรม เด็กปฐมวัยก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นิทานคุณธรรม ก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นิทานคุณธรรม เด็กไม่แบ่งปันวัสดุ อุปกรณ์ของตนเองให้กับเพื่อน เด็กบางคนไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย เด็กไม่ช่วยหยิบวัสดุหรืออุปกรณ์ให้แก่เพื่อน ระหว่างได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นิทานคุณธรรม เด็กแบ่งปันวัสดุ อุปกรณ์ของตนเองให้กับเพื่อนโดยที่ครูคอยแนะนำ เด็กๆ ทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเพื่อนมากขึ้น หลังการได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นิทานคุณธรรม เด็กมีพฤติกรรมการแบ่งปันวัสดุ อุปกรณ์ของตนเองให้เพื่อน เด็ก

ช่วยหยิบวัสดุหรืออุปกรณ์ให้เพื่อน เด็กมีการทำกิจกรรมเป็นกลุ่มโดยเด็กพูดคุยกันแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ

2. ศึกษาผลการจัดกิจกรรมเล่นิทานคุณธรรม ที่มีต่อพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัยก่อน ระหว่างและหลังการจัดกิจกรรม เมื่อวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย แยกรายด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 เด็กช่วยหยิบวัสดุ อุปกรณ์ให้แก่เพื่อน ด้านที่ 2 เด็กแบ่งปันวัสดุ อุปกรณ์ของตัวเองให้กับเพื่อน ด้านที่ 3 เด็กร่วมมือทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน พบว่าพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัยก่อน ระหว่างและหลังการจัดกิจกรรมเล่นิทานคุณธรรม ทั้ง 3 ด้าน ในแต่ละช่วง 8 สัปดาห์ เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

ผลการจัดกิจกรรมเล่นิทานคุณธรรมที่มีต่อพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัยก่อน ระหว่างและหลังการจัดกิจกรรมเล่นิทานคุณธรรม ในภาพรวมพบว่า เด็กมีพฤติกรรมการแบ่งปันคือการที่เด็กช่วยหยิบวัสดุ อุปกรณ์ให้ให้แก่เพื่อน เด็กแบ่งปันวัสดุ อุปกรณ์ให้กับเพื่อน เด็กร่วมมือทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ในภาพรวมพบว่า พฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กสูงขึ้น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะกิจกรรมเล่นิทานคุณธรรม ซึ่งเนื้อหาของนิทานคุณธรรมนั้นส่งเสริมพฤติกรรมให้เด็กรู้จักการแบ่งปัน ให้เด็กรู้จักการเป็นผู้ให้ เป็นผู้รับ ช่วยเหลือบุคคลอื่น การอยู่ร่วมกันในสังคม ให้เด็กได้ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น การทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม เปิดโอกาสให้เด็กได้พูดคุยสนทนากัน แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน กิจกรรมที่ผู้วิจัยสังเกตนั่นคือกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เด็กได้พูดคุยกัน เด็กได้เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลายและครูให้เด็กทำกิจกรรมที่มีความหลากหลาย ทั้งงานเดี่ยว งานกลุ่มเล็กกลุ่มละ 3 คนและงานกลุ่มใหญ่กลุ่มละ 5-6 คน กิจกรรมเล่นิทานคุณธรรมส่งเสริมให้เด็กมีน้ำใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีวินัย ช่วยครูเก็บวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการทำกิจกรรม พูดชักชวนให้เพื่อนร่วมทำกิจกรรม การพูดคุยถึงกิจกรรมที่ตนเองได้รับมอบหมาย เช่นเดียวกับ ซีเฟลด์ท์ (Seefeldt.1980: 7-11) อ้างถึงใน จินณภัส ศรีทรง (2541:12-13) ได้อธิบายพฤติกรรมทางสังคมของเด็กวัย 5 ปี เด็กวัยนี้มีความเป็นมิตรมากขึ้น มีความกระตือรือร้นที่จะช่วยเหลือผู้อื่นเริ่มเข้ากลุ่มใหญ่ขึ้น จาก 2 คน เป็น 5 คน เริ่มมีเพื่อนถูกใจเป็นพิเศษ ชอบเล่นละครสมมุติ เล่นเลียนแบบ เล่นละครใบ้ การทะเลาะกับเพื่อนลดน้อยลง เพราะเริ่มเข้าใจและยอมรับความสำคัญของผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของอับเบิร์ต แบนดูรา สิริมา ภิญญอนันตพงษ์ (2550: 65-66) กล่าวว่า การเรียนรู้ของมนุษย์นั้นเกิดจาก

พฤติกรรมของบุคคลนั้นมีปฏิสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องระหว่างบุคคล บุคคลกับสิ่งแวดล้อม การที่เด็กได้ทำงานร่วมกับเพื่อน ซึ่งจะเป็นการพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือ การแบ่งปัน การร่วมมือได้ดี

2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัยก่อน ระหว่างและหลังการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม ในแต่ละช่วงสัปดาห์เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมการแบ่งปันโดยเฉลี่ยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 เมื่อพิจารณาถึงอัตราการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการแบ่งปัน ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 1 ถึง สัปดาห์ที่ 8 พบว่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการแบ่งปัน มีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มสูงขึ้นแต่ไม่คงที่ทั้งนี้อัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากขึ้นเป็น 0.13-1.10 เท่าของคะแนนเฉลี่ยที่สังเกตได้จากการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม เมื่อวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัยแยกรายด้านได้แก่ ด้านที่ 1 เด็กช่วยเหลือยืมยืมวัตถุ อุปกรณ์ให้แก่เพื่อน ด้านที่ 2 เด็กแบ่งปันวัสดุอุปกรณ์ของตนเองให้กับเพื่อน ด้านที่ 3 เด็กร่วมมือทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน พบว่าพฤติกรรม การแบ่งปันของเด็กปฐมวัยก่อน ระหว่างและหลังการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม ทั้ง 3 ด้าน ในแต่ละช่วงสัปดาห์ เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

ซึ่งนิทานแต่ละเรื่องก็นำมาเป็นเครื่องมือ เป็นนิทานที่ภาพ เนื้อเรื่อง คติสอนใจให้เด็กได้รับความรู้ สนุกสนานเพลิดเพลิน ทำให้ปรับเปลี่ยนและส่งเสริมพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัยให้ดีขึ้น ผู้วิจัยได้สังเกตในกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ซึ่งพบว่าเด็กๆ รู้จักการรอคอย ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แนะนำวิธีการเล่นให้กับเพื่อน มีความกล้าแสดงออก ซึ่งสอดคล้องกับ บี (Bee.1985: 396-401) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมช่วยเหลือเพื่อนของเด็กปฐมวัยว่า เป็นการแสดงปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในเชิงบวก ซึ่งอายุ 2-3 ปี จะมีชนิดของการปฏิสัมพันธ์เชิงบวกด้วยการให้ เช่น เด็กจะเสนอให้ความช่วยเหลือหรือให้ของเล่นหรือพยายามปลอบใจ เด็กคนที่ได้รับบาดเจ็บ เด็กจะทำตามคำขอร้อง หรือคำแนะนำของเพื่อนมากกว่าเด็กคนอื่น ซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ ในการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลทั้งในครอบครัวและบุคคลอื่นๆ รวมทั้งเพื่อน ซึ่งสอดคล้องกับเฮิร์ลอค (Hurlock.1964: 237-239) กล่าวว่า รูปแบบของพฤติกรรมเด็กปฐมวัยที่ปรากฏในขณะที่เด็ก มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน มีดังต่อไปนี้ คือการร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม การเป็นผู้นำ การเป็นผู้ตาม การเป็นผู้มีใจกว้างขวาง ซึ่งแสดงออกมาในรูปแบบแบ่งปันสิ่งของและการเห็นอกเห็นใจ ซึ่งแสดงออกมาในรูปแบบของการช่วยเหลือปลอบโยน

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

เด็กมีพฤติกรรมการแบ่งปันคือการที่เด็กช่วยหยิบวัสดุ อุปกรณ์ให้ให้แก่เพื่อน เด็กแบ่งปันวัสดุ อุปกรณ์ให้กับเพื่อน เด็กร่วมมือทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ในภาพรวมพบว่าพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กสูงขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมเล่นนิทานคุณธรรม ซึ่งเนื้อหาของนิทานคุณธรรมนั้นส่งเสริมพฤติกรรมให้เด็กรู้จักการแบ่งปัน ให้เด็กรู้จักการเป็นผู้ให้ เป็นผู้รับ ช่วยเหลือบุคคลอื่น การอยู่ร่วมกันในสังคม ให้เด็กได้ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น การทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม เปิดโอกาสให้เด็กได้พูดคุยสนทนากัน แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัยเพิ่มขึ้นเพราะว่านิทานคุณธรรมที่เด็กได้ฟังนั้นช่วยส่งเสริม ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย นิทานมีเนื้อหาที่ช่วยโน้มน้าวจิตใจให้เด็กคล้อยตามเนื้อหา นิทานในเรื่องนั้นๆ ซึ่งนิทานแต่ละเรื่องก็นำมาเป็นเครื่องมือ เป็นนิทานที่ภาพ เนื้อเรื่อง คติสอนใจให้เด็กได้รับความรู้ สนุกสนานเพลิดเพลิน ทำให้ปรับเปลี่ยนและส่งเสริมพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัยให้ดีขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2554). *การเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน 3-5 ปี*. กรุงเทพฯ: โซติสุขการพิมพ์.
- กุมาริ ชัชวรงค์. (2549). *จับตามนโยบายใหม่รัฐบาลแก้ปัญหา-ปกป้องเยาวชน*.
http://www.thaiedresearch.org/thaied_news/index1.php?id=22011.
- เกริก ยूनพันธ์. (2543). *การเล่านิทาน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2540). *เอกสารประกอบการสอนวิชาพัฒนาการเด็กและการเลี้ยงดู*. พิมพ์ครั้งที่ 11. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทัศนีย์ อินทรบำรุง. (2542). *วินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานก่อนนอนกลับบ้าน*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. (2538). *แนวคิดสู่แนวปฏิบัติ : แนวการจัดประสบการณ์ปฐมวัยศึกษา (หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย)*. กรุงเทพฯ : ดวงกมล.
- Bee, H. (1985). *The Development*. Child 4th ed. New York: Harper and Row.
- Calgren, F. (2008). *Education towards freedom*. Edinburg: Floris Books.
- Hurlock, E.B. (1964). *Child Development*. 5th ed. New York: McGraw – Hill.
- Seefeldt, C. (1980). *Teaching Young Children*. New Jersey: Prentic - Hall.

